

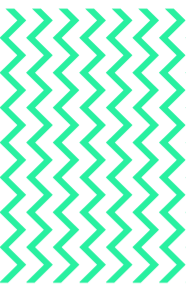
OVER STOP

TOOLKIT ZELFDODING

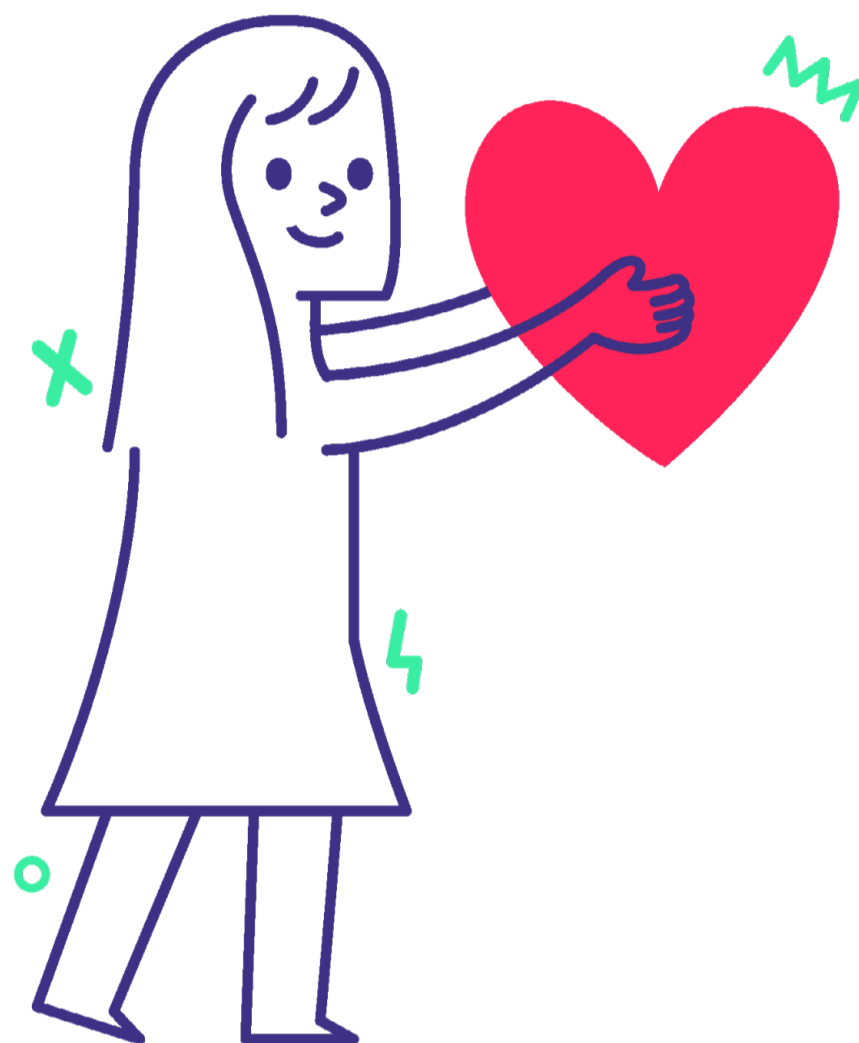
OVER
STOP

 Koning
Boudewijnstichting
Samen werken aan een betere samenleving

**OVER
TOP**

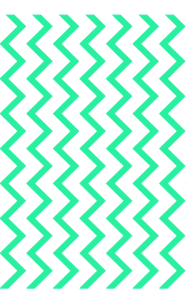
EEN VRIEND DENKT AAN ZELFDODING: JIJ KAN HELPEN!

“Wat voor zin heeft mijn leven nog”

“Niemand kan mij helpen”

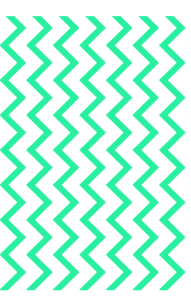
“Ik zou willen slapen en nooit meer wakker worden”

Ken je iemand die aan zelfdoding denkt? Jij kan er zijn voor hem of haar!
Deze toolkit zet je op weg.

INHOUD

Waar of niet waar?	4
Zo herken je signalen	5
Ben je bezorgd? Praat erover!	6

WAAR OF NIET WAAR?

“WIE PRAAT OVER ZELFDODING IS GEWOON EEN AANDACHTZOEKER”

- WAAR
- NIET WAAR

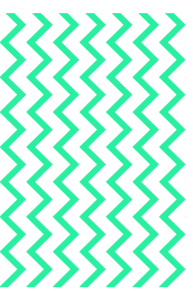
75 procent van wie aan zelfdoding gestorven is, heeft een signaal gegeven. Bewust of onbewust trekt iemand die praat over 'dood willen' aan de alarmbel: **hij of zij geeft daarmee aan niet meer te weten hoe ze verder moeten.**

“ZELFDODING KAN JE TOCH NIET TEGENHOUDEN”

- WAAR
- NIET WAAR

De spreekwoordelijke druppel kan ervoor zorgen dat iemand een poging onderneemt. Maar dat gebeurt niet plots. Het begint met sombere gedachten, die evolueren naar een concreet plan. **Een goed gesprek kan dat proces omkeren.**

ZO HERKEN JE SIGNALEN.

Zegt een vriend dingen waaruit blijkt dat het niet goed met hem of haar gaat? Of plaatst hij verontrustende posts op social media? **Negeer zulke uitlatingen niet, want jij kan helpen.**

“Ik wil niet meer leven”

“Ik wou dat ik dood was”

“Ik ga er een eind aan maken”

“Wat voor zin heeft mijn leven nog”

“Ik zie het niet meer zitten”

“Niemand kan mij helpen”

“Ik zou willen slapen en nooit meer wakker worden”

“Ik ben toch voor niks goed”

Vaak gaat iemand die zich niet goed in zijn vel voelt, **zich ook anders gedragen:**

Zich afzonderen

Lusteloosheid

Concentratieproblemen

Slechtere schoolresultaten

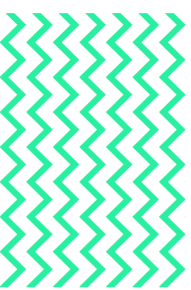
Zich uiterlijk verwaarlozen

Veel alcohol drinken

Plotse huilbuien of woede uitbarstingen

Spijbelen

Zelfverminking, krassen

BEN JE BEZORGD? PRAAT EROVER!

Dit doe je beter wel:

1. **Toon dat je ongerust bent** en erover wil praten. Zo kan je vriend zijn of haar verdriet of pijn kwijt. Dat neemt al veel druk weg.
2. Neem de zelfdodingsgedachte **ernstig**: "Ik begrijp dat je nu weinig uitwegen ziet".
3. Laat je vriend zijn of haar verhaal doen en **luister zonder te oordelen**: "Ik krijg de indruk dat je je heel wanhopig voelt. Waarom zou je liever dood zijn?"
4. **Structureer** gevoelens en feiten. "Als ik jou bezig hoor, begrijp ik dat..." Dat vermindert vaak de angst en verwarring en jouw vriend voelt zich begrepen.
5. Verwoord de zelfdodingsgedachten en **ga na hoe acuut** de dreiging is: "Ik hoor je zeggen dat je het leven beu bent, denk je soms ook aan zelfmoord? Wanneer denk je daar vooral aan?"
6. Ga op zoek naar **de redenen om te leven**: "Wat zorgt ervoor dat je het toch nog volhoudt?"
7. Zeg dat je **hulp moet zoeken** en leg uit wat je gaat doen. Bij de vertrouwensleraar op school langsgaan bijvoorbeeld. Blijf contact houden.

Dit doe je beter niet:

1. Ga niet **het leven verdedigen**. "Het leven blijft toch altijd de moeite waard."
2. **Minimaliseer** de feiten en gevoelens niet: "Herpak je, zo erg is het toch allemaal niet."
3. Formuleer **geen onmiddellijke oplossingen**: "Ga eens een avond sporten, dan gaat dat gevoel wel over."
4. Zeg niet dat je vriend zijn of haar **ouders of anderen veel verdriet** doet. Dat werkt vaak averechts.
5. Beloof niet dat je er **met niemand anders over zal praten**.
6. Geef **geen valse hoop**, beloof niet meer dan wat je echt kan.

Wat kan je nog doen als je bezorgd bent om iemand?

www.zelfmoord1813.be/ik-ben-bezorgd-om-iemand
www.4voor12.be

OVER TOOP

Meer toolkits te vinden op:
overkop.be

